

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 436/10
20.10.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vlaste Jovanović, predsednika veća, Zvezdane Lutovac i Lidije Đukić, članova veća, u pravnoj stvari tužilje V.Č. iz N.S., čiji je punomoćnik G.T., advokat iz N.S., protiv tuženih L.J.S. iz V., čiji je punomoćnik A.G., advokat iz N.S. i M.P. iz B.L., čiji je punomoćnik za prijem pismena D.K., advokat iz N.S., radi utvrđenja udela u zajedničkoj imovini, konstituisanja prava službenosti i isplate novčane naknade, odlučujući o reviziji tužilje izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž 6533/06 od 04.09.2008. godine, u sednici veća održanoj 20.10.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilje izjavljena protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž 6533/06 od 04.09.2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu P br. 5660/97 od 04.07.2006. godine, utvrđeno je da je tužilja isključivi vlasnik jednog troseda, dvoseda, fotelja presvučene mebl štoфом, jednog francuskog ležaja i jednog zidnog sata. Deo primarnog tužbenog zahteva kojim je tužilja tražila da se utvrdi da je po osnovu održaja i poklona stekla pravo doživotnog plodouživanja na nekretninama upisanim u listu nepokretnosti KO N.S. I, koje se nalaze u N.S., zahtev za utvrđenjem da je tužilja postala vlasnik 1/5 delova ovih nepokretnosti po osnovu sticanja u vanbračnoj zajednici sa pokojnim M.T., kao i zahtev za utvrđenjem da je postala suvlasnik u 1/2 dela i nosilac prava plodouživanja na pokretnim stvarima opisanim u izreci prvostepene presude i novčanim deviznim sredstvima koja se nalaze na računima kod ... banke N.S. i ... banke N.S., odbijeni su. Eventualni zahtev tužilje je delimično usvojen i obavezane su tužene da tužilji solidarno na ime ulaganja u izgradnju i održavanje kuće i pomoćnih objekata u N.S. isplate iznos od 444.822,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 07.04.2006. godine do isplate, dok je deo eventualnog zahteva tužilja za isplatom iznosa od 800.000,00 dinara na ime negovanja pokojne T.T., odbijen kao neosnovan. Tužene su obavezane da tužilji naknade parnične troškove od 511.616,00 dinara dok je tužilja oslobođena plaćanja troškova sudskih taksi na tužbu i presudu.

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu Gž 6533/06 od 04.09.2008. godine usvojena je žalba tužene L.J.S., a žalba tužilje je delimično usvojena i prvostepena presuda je ukinuta u delu odluke o zahtevu za utvrđenje udela u zajedničkoj imovini na pokretnim stvarima i novčanim sredstvima na deviznim računima ... banke N.S. i ... banke N.S. i u delu odluke o isplati novčanog iznosa na ime uloženi sredstava u izgradnji i održavanja nepokretnosti kao i u pogledu odluke o parničnim troškovima i u tom delu predmet je vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje. U preostalom pobijanom delu žalba tužilje je odbijena i potvrđena prvostepena presuda.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu tužilja je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP ("Službeni glasnik RS", br. 125/04), u vezi člana 55. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS", br. 111/09 od 29.12.2009. godine), pa je našao da revizija nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. Zakona o parničnom postupku, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitne povrede iz tačke 12. navedenog člana, jer je pobijana presuda jasna, sadrži sve razloge o odlučnim činjenicama i nema nedostataka zbog kojih se ne može ispitati.

Nisu osnovani navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilja je u vanbračnoj zajednici, u kojoj nisu imali zajedničke dece, sa sada pokojnim M.T. od 04.11.1979. godine do njegove smrti 19.04.1997. godine živela u kući u N.S., koja je bila posebna imovina njenog vanbračnog supruga, stečena pre zasnivanja vanbračne zajednice. U toj kući tužilja je živela sa svojim vanbračnim suprugom i njegovom majkom T., koja je bila korisnik porodične penzije, a od 1992. godine je zbog bolesti ostala nepokretna i ostvarivala je pravo na mesečnu naknadu na ime tuđe nege i pomoći. O njoj su se brinuli tužilja i sin, pok. M., a u periodu od 13.03.1992. godine, do smrti 08.03.1996. godine, pružana joj je tri puta nedeljno u trajanju od po sat vremena stručna usluga nege i pomoći od strane ... centra N.S., čije troškove je delom snosio njen sin M., a delom Grad N.S. Tužene su sestre pokojnog vanbračnog supruga tužilje, koje su u ostavinskom postupku oglašene zakonskim naslednicama kuće na kojoj tužilja u ovoj parnici zahteva utvrđenje prava doživotnog plodouživanja po osnovu održaja i poklona: kao i isplatu

iznosa od 800.000,00 dinara na ime petogodišnjeg negovanja njihove nepokretne majke T.T. Tako postavljen tužbeni zahtev tužilje je odbijen.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo kada su odbili tako postavljen tužbeni zahtev tužilje, nalazeći da se pravo plodouživanja u smislu odredbi člana 521. i 522. AGZ, u vezi opštih pravila imovinskog prava, stiče na osnovu ugovora, testamenta ili održaja. Kako u konkretnom slučaju, ne postoji nijedan od navedenih načina sticanja prava plodouživanja, jer tužilja sa pokojnim M.T. nije imala zaključen ugovor o poklonu ili drugi ugovor kojim bi ovo pravo bilo konstituisano u korist tužilje, a državina predmetnih nepokretnosti od strane tužilje po svojim kvalitetima nije podobna za održaj u smislu odredbe člana 28. Zakona o osnovama svojinsko pravnih odnosa, to nema mesta utvrđenju prava doživotnog plodouživanja na predmetnoj nepokretnosti. Stoga nisu osnovani navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Kako tužilja nije imala zakonsku ili ugovornu obavezu nege i staranja o pokojnoj T., već je poslove vršila svojevolsjno, a nije dokazala da je u vezi sa negom i čuvanjem člana porodične zajednice imala posebnih troškova, čime bi trpela štetu, već je naprotiv, u postupku utvrđeno da je pokojna T. imala dovoljno primanja za podmirenje troškova njene nege kao nepokretnog bolesnika, pravilno je tužbeni zahtev tužilje i u tom delu odbijen kao neosnovan.

Pravilno je drugostepeni sud ocenio neosnovanim žalbeno isticanje tužilje da joj pravo doživotnog korišćenja pripada kao udovičko pravo. Naime, to pravo, kao i ostala prava supruge ostavioca, regulisano Zakonom o nasleđivanju, vezano je za status bračne supruge, a tužilja kao vanbračna supruga ne spada u krug zakonskih naslednika, pa se ne može ni pozivati na prava koja su regulisana odredbama tog Zakona. Kako udovičko pravo doživotnog uživanja imovine nije bilo utvrđeno za života pokojnog M.T., a naknadno se ne može konstituisati, neosnovano se tužilja u reviziji poziva na njegovo postojanje.

Na osnovu člana 405. stav 1. ZPP, Vrhovni kasacioni sud je odlučio kao u izreci presude.

Predsednik veća - sudija,

Vlasta Jovanović, s.r.